

На основу Закона о спорту ("Службени гласник РС", бр.10/16) и чл. 75 -78. Статута Планинарског савеза Србије, Управни одбор Планинарског савеза Србије је на предлог Комисије за обуку и усавршавање, на 23. редовној седници одржаној дана 20.09.2017. године, усвојио

П Р А В И Л Н И К О НИВОИМА И НАЧИНУ ОБУКЕ У ПЛАНИНАРСТВУ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником се ближе прописују нивои, циљеви, начини и услови обуке у планинарству.

Члан 2.

У Планинарском савезу Србије (у даљем тексту: ПС) установљени су следећи нивои обуке:

1. Основна планинарска обука,
2. Почетна планинарска обука,
3. Напредна планинарска обука,
4. Стручно оспособљавање за обављање одређених стручних послова у планинарству и
5. Стручно-васпитни рад са децом.

II - НИВОИ ОБУКЕ У ПСС

Члан 3

II 1.- ОСНОВНА ПЛАНИНАРСКА ОБУКА

Основна планинарска обука се изводи у Планинарско - спортским организацијама/Клубовима (у даљем тексту: ПСО/Клуб) и обавезна је за све уписане чланове у планинарску организацију у циљу стицања основних информација и знања о планинама и природи, планинарству, планинарској организацији и удружењу којем припадају.

II 2.- ПОЧЕТНА ПЛАНИНАРСКА ОБУКА

Почетна планинарска обука се изводи за звање водича пешачких тура (ЕРА водич) и стицање приправничких звања у планинарским делатностима и дисциплинама на нивоу стручних комисија и специјалистичких служби у ПСС (алпиниста - млађи приправник, алпиниста - старији приправник, спортски пењач приправник, спелеолог приправник и др.).

II 3.- НАПРЕДНА ПЛАНИНАРСКА ОБУКА

Напредна планинарска обука, изводи се за стицање стручних звања у стручним комисијама и специјалистичким службама (алпиниста, водич, спелеолог, спасилац, спортски пењач, маркирант и др.)

II 4.- СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ СТРУЧНИХ ПОСЛОВА У ПЛАНИНАРСТВУ

Стручно оспособљавање за обављање одређених стручних послова у планинарству изводи се за стручна звања: спортски инструктор специјалиста, спортски оперативни тренер, спортско-рекреативни водитељ, организатор спортског пословања, оперативни спортски менаџер, спортски посредник, међународни спортски судија, спасилац инструктор, спортски новинар, спортски репортер, спортски пропагандиста, а изводи се у сарадњи са акредитованим високошколским установама (са којима је склопљен уговор о сарадњи).

Стручна звања су дефинисана подзаконским актима према Закону о спорту, која доноси Министар за омладину и спорт.

II 5.- СТРУЧНО ВАСПИТНИ РАД СА ДЕЦОМ

Стручно-васпитни рад са децом могу обављати само спортски стручњаци који имају одговарајуће више или високо образовање у области физичког васпитања и спорта или су поред основне стручне оспособљености, и посебно стручно оспособљени за стручни рад са децом у складу са чланом 26. став 2. и чланом 29. ст. 1-4. Закона о спорту.

Под децом се сматрају лица која имају мање од 16 година живота.

Стручно-васпитни рад са децом биће накнадно утврђен након доношења Правилника о стручно-васпитном раду са децом МОС-а.

III - ЦИЉЕВИ И НАЧИН ОБУКЕ

Члан 4.

ОСНОВНА ПЛАНИНАРСКА ОБУКА се изводи у ПСО/Клубовима, на основу Програма планинарског оспособљавања и усавршавања ПСС, усвојеног 09.09.2015. године. У програму су наведене тематске јединице и број сати обуке за сваку тематску јединицу.

Циљ обуке је да све новоуписане чланове у ПСО/Клубовима, упозна са најосновнијим знањима о планинарству и планинарској организацији и оно је основно полазиште обуке, која даје основу за виши облик обуке на нивоу ПСО/Клубова, стручних комисија и специјалистичких служби у планинарској организацији (историја планинарства; планинарска организација; припрема за одлазак у планину; опрема; кретање у планини; основе топографије; основе метеорологије; планинарска етика, правила понашања, заштита природе и Правилник о безбедности и одговорности у извођењу планинарских активности; опасности, прва помоћ).

Предавачи могу да буду:

- регистровани спортски инструктори, инструктори специјалисти или оперативни тренери са важећом дозволом за рад,
- активни чланови ПСО/Клуба са дугогодишњим искуством и стеченим звањима: нпр. водич, алпиниста, спортски пењач, спелеолог и др. и
- лекари.

Провера знања се састоји од:

- теста,
- усменог и практичног дела испита.

Успешним завршетком основне обуке, не стиче се звање. Стиче се уверење о успешном завршетку основне обуке чиме кандидат потврђује да је упознат са најосновнијим знањима о планинарству и планинарској организацији.

Успешно завршавање основне обуке члановима ПСО/Клубова представља услов за остваривање права похађања даљих почетних и напредних нивоа обуке за стицање звања у стручним комисијама и специјалистичким службама.

Члан 5.

ПОЧЕТНА ПЛАНИНАРСКА ОБУКА изводи се за звање водич пешачких тура (ЕРА водич) и за стицање приправничких звања (алпиниста-млађи приравник, алпиниста-старији приправник, спортски пењач приправник и др.) у планинарским делатностима и дисциплинама на нивоу стручних комисија и специјалистичких служби у ПСС, у складу са Правилником и Програмом који доноси УО ПСС на заједнички предлог Комисије за обуку и усавршавање, стручних комисија и специјалистичких служби, задужених за одговарајућу планинарску делатност и планинарску спортску дисциплину.

Циљ обуке је да чланове стручних комисија и специјалистичких служби, упозна са почетним знањима у оквиру одређене спортске дисциплине, која дају основу за виши облик обуке на нивоу стручних комисија и специјалистичких служби у планинарској организацији.

Предавачи могу да буду:

- регистровани спортски инструктори, инструктори специјалисти или оперативни тренери са важећом дозволом за рад,
- спортски демонстратори,
- активни чланови са дугогодишњим искуством и стеченим звањима:нпр. водич, алпиниста, спортски пењач, спелеолог, спасацац и др. и
- лекари.

Провера знања се састоји од:

- теста,
- усменог и практичног дела испита.

Успешним завршетком почетне планинарске обуке, стиче се одређено звање приправника у планинарским дисциплинама.

Након завршетка почетне планинарске обуке, добија се уверење о успешном завршетку почетне планинарске обуке, чиме кандидат потврђује да је упознат са почетним знањима за одговарајућу планинарску делатност и планинарску спортску дисциплину или специјалистичку комисију (алпинизам, спортско пењање, планинарска спелеологија, ГСС и др.).

Успешно завршавање почетне планинарске обуке представља услов за остваривање права похађања даљих напредних нивоа обуке за стицање звања у стручним комисијама и специјалистичким службама.

Члан 6.

НАПРЕДНА ПЛАНИНАРСКА ОБУКА изводи се за стицање стручних звања у планинарским делатностима и дисциплинама (алпиниста, водич, спелеолог, спасацац, спортски пењач, маркирант и др.) на нивоу стручних комисија и

специјализованих служби у ПСС, у складу са Правилником и Програмом који доноси УО ПСС на заједнички предлог Комисије за обуку и усавршавање и стручне Комисије или специјализоване службе, задужене за одговарајућу планинарску делатност и планинарску спортску дисциплину.

Циљ обуке је да чланове стручних комисија и специјалистичких служби упозна са почетним знањима у оквиру одређене спортске дисциплине, која дају основу за виши облик обуке на нивоу стручних комисија и специјалистичких служби у планинарској организацији.

Предавачи могу да буду:

- регистровани спортски инструктори, инструктори специјалисти или оперативни тренери са важећом дозволом за рад,
- спортски демонстратори,
- активни чланови са дугогодишњим искуством и стеченим звањима: нпр. водич, алпиниста, спортски пењач, спелеолог, спасилац и др. и
- лекари.

Провера знања се састоји од:

- теста,
- усменог и практичног дела испита.

Успешним завршетком напредне планинарске обуке, стиче се стручно звање у планинарским делатностима и дисциплинама.

Након завршетка напредне планинарске обуке добија се уверење о успешном завршетку напредне планинарске обуке, чиме кандидат потврђује да је упознат са стручним знањима за одговарајућу планинарску делатност и планинарску спортску дисциплину или специјалистичку комисију (алпинизам, спортско пењање, планинарска спелеологија, ГСС, Служба водича и др.).

Успешно завршавање напредне планинарске обуке, представља услов за остваривање права похађања даљих нивоа обуке за стручно оспособљавање за обављање одређених стручних послова у планинарству.

Члан 7.

СТРУЧНО ОСПОСОБЉАВАЊЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ОДРЕЂЕНИХ СТРУЧНИХ ПОСЛОВА У ПЛАНИНАРСТВУ изводи се у складу са Правилником и Програмом који доноси УО ПСС на заједнички предлог Комисије за обуку и усавршавање и одговарајуће акредитоване високошколске установе из области спорта и физичке културе, у складу са Законом о спорту.

Циљ обуке је да спортисти, након стицања стручних звања у оквиру стручних комисија и специјалистичких служби, стекну статус стручњак у спорту или спортски стручњак на основу спортских звања која се стичу на акредитованим високошколским установама из области спорта, било којег нивоа оспособљавања.

Обука се врши на основу Правилника о номенклатури спортских занимања и спортских звања ПСС, усвојеног 27.04.2017. године.

Обука је састављена из два дела:

- **специјалистички део** (полаже се на нивоу стручних комисија и специјалистичких служби ПСС) и
- **општи део** (полаже се на нивоу акредитованих установа из области спорта са којима је ПСС потписао уговор о сарадњи).

IV - НИВОИ ОБУКЕ НА АКРЕДИТОВАНИМ УСТАНОВАМА ИЗ ОБЛАСТИ СПОРТА

Члан 8.

Општи део обуке има три нивоа:

- **I ниво** са 60 сати оспособљавања,
- **II ниво** са 120 сати оспособљавања и
- **III ниво** са 240 сати оспособљавања.

Обука се организује за звања у складу са Правилником о спортским занимањима и спортским звањима МОС-а.

Члан 9.

I ниво са 60 сати оспособљавања за спортисте са средњим образовањем, организује се за стицање звања: спортски демонстратор, спортски судија и помоћни спасилац.

Специјалистички део обуке I нивоа од 30 сати полаже се на нивоу стручних комисија и специјалистичких служби у ПСС, у складу са програмом обуке који доноси УО ПСС на заједнички предлог Комисије за обуку и усавршавање и стручне комисије или специјалистичке службе, задужене за одговарајућу планинарску делатност и планинарску спортску дисциплину.

Завршавање специјалистичког дела обуке представља услов за остваривање права похађања општег дела обуке.

Општи део обуке I нивоа од 30 сати полаже се на нивоу акредитоване високошколске установе из области спорта са којом је ПСС потписао уговор о сарадњи.

Полагање специјалистичког и општег дела обуке представља услов за стицање уверења о стеченом звању у одређеној делатности или дисциплини у планинарству.

Завршетак обуке I нивоа није услов за даљу обуку II нивоа са 120 сати оспособљавања.

Члан 10.

II ниво са 120 сати оспособљавања за спортисте са средњим образовањем организује се за стицање звања: спортски учитељ, спортски инструктор, спортско рекреативни демонстратор, спортски статистичар, национални спортски судија, спортски водич, спасилац.

Специјалистички део обуке II нивоа од 60 сати врши се за стицање звања инструктор на нивоу стручних комисија и специјализованих служби у ПСС, у складу са Програмом обуке који доноси УОПСС на заједнички предлог Комисије за обуку и усавршавање и стручне Комисије или специјализоване службе, задужене за одговарајућу планинарску делатност и планинарску спортску дисциплину.

Завршавање специјалистичког дела обуке представља услов за остваривање права похађања општег дела обуке.

Општи део обуке II нивоа од 60 сати врши се на нивоу акредитоване високошколске установе из области спорта са којом је ПСС потписао уговор о сарадњи.

Полагање специјалистичког и општег дела обуке представља услов за стицање уверења о стеченом звању инструктор одређене делатности или дисциплине у планинарству и стиче се спортски статус-стручњак у спорту.

Завршетак обуке II нивоа, није услов за даљу обуку III нивоа са 240 сати оспособљавања.

Члан 11.

III ниво са 240 сати оспособљавања за спортисте са средњим образовањем организује се за стицање звања: спортски инструктор специјалиста, спортски оперативни тренер, спортско-рекреативни водитељ, организатора спортског пословања, оперативни спортски менаџер, спортски посредник, међународни спортски судија, спасилац инструктор, спортски новинар, спортски репортер, спортски пропагандиста.

Специјалистички део обуке III нивоа од 120 сати за звања инструктор специјалиста и спортски оперативни тренер, изводи се на основу Правилника о садржини програма стручног оспособљавања из уже стручне области – планинарство, који је УО ПСС усвојио 14.12.2016. године.

Специјалистички део подразумева полагање разлике предмета који нису обухваћени досадашњим обукама и усавршавањима инструктора одређене делатности или дисциплине у планинарству.

Програм стручног оспособљавања за предмет из уже стручне области - планинарство је саставни део тог правилника.

Доступна стручна литература и испитна питања за предмет из уже стручне области - планинарство су саставни део тог правилника.

Завршавање специјалистичког дела обуке представља услов за остваривање права похађања општег дела обуке.

Општи део обуке III нивоа од 120 сати полаже се на нивоу акредитоване високошколске установе из области спорта са којом је ПСС потписао уговор о сарадњи.

Савладавањем програма стручног оспособљавања предвиђеног овим правилником као обједињеног програма стручног оспособљавања III нивоа у трајању од најмање 240 часова, омогућава стицање звања инструктор специјалиста у планинарству, оперативни тренер у планинарству, спортског статуса-спортски стручњак и одговарајуће дозволе за рад спортског стручњака у ПСС.

V - ПОСЕБНИ УСЛОВИ ЗА ПРОФЕСОРЕ ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

Члан 12.

Професори физичког васпитања, који нису били чланови планинарске организације, морају да стекну стручно звање из одређене стручне комисије или специјалистичке службе (на основу правилника и програма стручног оспособљавања стручне комисије или специјалистичке службе) и додатно полажу специјалистички део обуке на основу Правилника о садржини програма стручног оспособљавања из уже стручне области-планинарство ПСС, усвојеног 14.12.2016. године.

У оквиру правилника је програм обуке са тематским јединицима и сатницом обуке.

Предавачи могу бити:

- спортски инструктори или оперативни тренери, које предлаже Комисија за обуку и усавршавање у планинарству.

Након полагања стручног оспособљавања из уже стручне области-планинарство, стиче се уверење о еквиваленцији, на основу којег кандидат има право стицања одговарајуће дозволе за рад спортског стручњака у ПСС.

Професори физичког васпитања, који су чланови планинарске организације, морају да стекну стручно звање из одређене стручне комисије или специјалистичке службе (на основу правилника и програма стручног оспособљавања стручне комисије или специјалистичке службе) и додатно полажу специјалистички део обуке на основу Правилника о садржини програма стручног оспособљавања из уже стручне области-планинарство ПСС, усвојеног 14.12.2016. године.

Предавачи могу бити:

- спортски инструктори или оперативни тренери, које предлаже одређена стручна комисија или специјалистичка служба ПСС.

Након завршетка стручног оспособљавања и стицања стручног звања у оквиру стручне комисије или специјалистичке службе, стиче се уверење о еквиваленцији, на основу којег кандидат има право стицања одговарајуће дозволе за рад спортског стручњака у ПСС.

VI - НОСТРИФИКАЦИЈА

Члан 13.

Спортисти који су оспособљавање стекли у другим државама, имају право нострификације докумената.

Копија одговарајућег уверења/дипломе о стеченом нивоу обуке и Програм обуке, подносе се Комисији за обуку и усавршавање.

Комисија у року од 15 дана врши упоређивање програма и ако постоји идентичност, издаје уверење о стеченом истоветном нивоу обуке.

Уколико не постоји идентичност, Комисија обавештава спортисту о разлици коју треба да полаже за признавање нивоа обуке.

Члан 14.

Овај правилник ступа на снагу на дан усвајања на седници Управног одбора Планинарског савеза Србије.

Даном усвајања овог правилника, престаје да важи правилник усвојен на седници УО ПСС, 16.04.2015. године.

Председник
Комисије за обуку и усавршавање
у планинарству

(Лазар Попара)

Председник
Планинарског савеза Србије

(Борис М. Мићић)

